

ליקוטים וסיפורים נפלאים - חיי שרה

"ואקברה מתי מלפני" (כג, ד)

על הפסוק "לכל באי שער עיר" כתב רש"י: שכולן בטלו ממלאכתן ובאו לגמול חסד לשרה, ועל הפסוק "ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו" אמרו חז"ל: "הדא הוא דכתיב: 'רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד' (משלי כא, כא) 'צדקה - זה אברהם שנאמר 'ושמרו דרך ה' לעשות צדקה'. חסד - שגמל חסד לשרה. (מד"ר כת, יג)

סיפר הגאון רבי יצחק אריאלי זצ"ל (בעל "עינים למשפט") אביו נפטר בפורים שחל בערב שבת. לאחר פטירתו לא ידע את נפשו, כיצד יצליח לסדר ביום עמוס כזה את ההלוויה על כל הכרוך בה, הרי כולם טרודים לקיים את מצוות היום. הוא יצא מבית החולים לרחוב ועמד תוהה, איך להתחיל ולמי לפנות לטפל בקבורת אביו. בעוד הוא עומד חסר אונים, הזדמן מולו הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל. ברגישותו הרבה הבחין כי משהו

אצל רבי יצחק אינו כשורה. הוא ניגש אליו ושאל מה קרה? סיפר לו רבי יצחק על פטירת אביו, והוסיף כי אינו יודע מה לעשות כעת. אמר לו רבי אריה: "אל דאגה, חזור לביתך ואני כבר אדאג לכל הנצרך".

ואכן, לאחר זמן הכל היה מוכן להלוויה. רבי אריה דאג לסדר את הדברים עם ה"חברא קדישא". טיפל בחלקת הקבר. דאג לפרסם ולהודיע לציבור. זירז אנשים להגיע ללוויה. בהלוויה נאספו אנשים רבים לחלוק כבוד לנפטר, וגם רבי אריה נשא לפני המיטה כמה מילות פרידה.

סיים רבי יצחק ואמר כי באותו זמן התפעל מאוד מזריזותו של רבי אריה אשר ביום כל כך עמוס, כבר סיים את כל מצוות היום השכם בבוקר, ויכול היה לטפל בנחת ובסבלנות בענייני ההלוויה והקבורה.

מזמנו היקר... וכך נמשך הלימוד ההדדי תקופה ארוכה. לאחר זמן חלה אותו גלמוד ונתאשפז בבית החולים. נסעו רבי אברהם עם ראש הישיבה לבקרו. בהגיעם אמר אותו רב גלמוד לרבי אברהם שהיות ולא ידע אדם את עיתו והיות והוא (הגלמוד) התחסד עם רבי אברהם בכך שהסכים בטובו לקבוע איתו משך זמן ללימוד בצוותא, על כן הוא מבקש שאחרי פטירתו ילמד רבי אברהם משניות עבור עילוי נשמתו... כמובן רבי אברהם הסכים לבקשתו בחפץ לב...

(אגן הסהר)

"אשר לא תקח אשה לבני" (כד, ג)

פעם סיפר אחד לרבינו הגרא"מ שך זצ"ל על הצעת שידוך מעולה שהוצעה לבתו. הוא מנה את כל המעלות שיש בבחור: למדן גדול, מחדש נפלא, הורים מיוחסים. בעלי ממון וכו'. לדעתו, שידוך טוב מזה כמעט לא ניתן למצוא, ולכן מבקש את ברכתו של הרב שך לשידוך.

אמר לו הרב שך: "יש לי שאלה, לאחר שביררת עליו, ואתה יודע את כל המעלות של אותו בחור, האם ביררת שהוא יהיה גם בעל טוב שיש לו מדות טובות? אם הפרט הזה חסר, אין זה שידוך טוב, למרות כל המעלות..." (במחיצתם)

בספר 'מידות והנהגות טובות' מובא סיפור במעלת הכנסת אורחים. מעשה נורא, שסיפר הצדיק הרב אריה לוי.

יהודי בשם ר' יוסף שכב בלי הכרה בבית הרפואה 'ביקור חולים' בירושלים. ר' אריה עמד ליד מיטתו, ולפתע פתאום פקח החולה את עיניו. הוא ראה את רבי אריה, ואמר לו בהתרגשות: "ר' אריה, אני חוזר

הַרְבֵּי הַמְהָרָה ש' מְלִיּוּבָא וְיִטֵּשׁ הָיָה אֹמֵר:
שְׁלוֹשָׁה כְּלָלִים אֲנִי חֲנוּ יוֹדְעִים: כָּל עֶשֶׂיר - טַפְּשׁ. כָּל שְׂכוּר - מְבַלְבֵּל. כָּל מִי שְׁלוּמֵד 'חֲסִידוֹת' - מְשַׁתְּנָה. וְכַמוֹ שֶׁבְּשֵׁאתָהּ רוֹאֶה עֶשֶׂיר שֵׁישׁ בּוֹ דַּעַת, אֲתָה מֵבִין שֶׁבְּנִרְאָהּ זֶה בְּגַלְלֵי שְׁעָדִין אֵין לוֹ מִסְפִּיק כֶּסֶף כְּדֵי לְאַבֵּד אֶת הַשְּׁפִיּוֹת לַחֲלוּטֵין...
וְכַמוֹ שֶׁבְּשֵׁאתָהּ רוֹאֶה שְׂכוּר שְׁעָדִין מְדַבֵּר לְעַנְיָן, אֲתָה מֵבִין שֶׁבְּנִרְאָהּ זֶה בְּגַלְלֵי שְׁעָדִין לֹא שְׁתָּה מִסְפִּיק כְּדֵי שָׁזֶה 'יַעֲלֶה לוֹ לְרֹאשׁ'...
כֶּף כְּדֵיּוֹק, אִם אֲתָה רוֹאֶה אָדָם (או אֶת עֲצָמָה) הַלּוּמֵד 'חֲסִידוֹת' וְעָדִין אֵינוֹ מְשַׁתְּנָה - עֲלֶיךָ לְהִבִּין שֶׁבְּנִרְאָהּ עָדִין לֹא לָמַד מִסְפִּיק כְּדֵי לְהַפְּךָ לְאָדָם שְׂמֵחַ...

הוסיף הרבי, גם אם אכן למד מספיק, כל זמן שאינו שמח - זה אומר שעדיין לא הפנים את מה שלמד...

(נקודות של אור - ספינקא)

(דרך אבות)

הגר"ש שניאורסון זצ"ל (ראש ישיבת טשיבין) סיפר: בשנה הראשונה לכניסת הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל לשמש כר"מ ביישיבתו, שחתי לפניו על אחד ממיודעי שהיה רב קהילה בחו"ל ועלה עם רעייתו לגור בישראל ואחרי שרעייתו נפטרה, קשה עליו הבדידות ואינו יודע איך לסייע לו, שצריך זהירות יתירה שלא יחוש שעושים לו טובה.

רבי אברהם לא אמר מאומה. אך נודע לי שתיכף ומיד הלך לביתו של אותו רב ואמר לו כי מכיון ששמע עליו שהיה רב בחו"ל על כן מעוניין מאוד לקבוע אותו זמן ללמוד

ממנו דרכי לימוד והנהגה... [ולא העלה אותו זקן על דעתו שכל כוונת רבי אברהם להיטיב עמו] ואכן הסכים הלה "לעשות טובה" לרבי אברהם ולתרום

עכשיו מבית דין של מעלה. בשמים היה דיון בענייני האם להשאירני למעלה או לאפשר לי לחזור לעולם הזה. לאחר דין ודברים החליטו בית הדין להחזירני לעולם הזה כדי לאפשר לי הזדמנות נוספת לתקן את מעשיי. לאחר פסק הדין לא ידעתי את הדרך, שבה עלי ללכת כדי לחזור לעולם הזה."

"לפתע אני שומע מישהו הקורא לכיווני 'יוסף', אני מסתכל ורואה על ההר אחד יושב וקורא לי.

ניגשתי אליו, והוא אמר לי: 'אתה מכיר אותי? אתה זוכר אותי?' התבוננתי בפניו ארוכות, אולם לא זכרתי אותו, ולכן אמרתי 'לא'. אמר לי: אני אזכיר לך, מהיכן אני מכיר אותך.

המנהג בערי ובכפרי אירופה שבלייל שבת היו מגיעים עניים

לע"נ הרה"צ
ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - חיי שרה

כתוב בתורה: "ותשאב לכל גמליו". מדוע נאלצה לשאוב והמים לא עלו לקראתה?!

כתוב על כך ב"תורת לוי" ובספרים נוספים, כי בפעם הראשונה, כאשר הלכה לבאר בשבילה, התרחש נס. אבל אחר כך עסקה בחסד, במצוה, ושכרה של המצוה ניתן לפי הצער וההשקעה בקיומה - "לפום צערא אגרא" (אבות ה, כג) לכן הניחו לה משמים להתאמץ ולא עלו המים לקראתה, כי חבל שתפסיד את שכרה.

הרב בעל ה"בן איש חי" זצ"ל מביא על כך משל ערב במיוחד, פלאי פלאים: מלך גדול החליט לשפץ ולשכלל את ארמונו. הביא ארבעה ציירים ויבקש מכל אחד מהם שיקשט קיר אחד מארבעה קירות הארמון. שיצרו על הקירות דברי נוי מיוחדים, ציפורים וברווזים... הקציבו לכל צייר חדשים של עבודה להשלים קיר. שלושה מהם התחילו לעבוד, ואילו הרביעי ישב בחיבוק ידיים. עבר חדש וחבריו תמהים: "נו, מה איתך איך תספיק בחדש אחד?"

"אל תדאגו", השיב בנימה רגועה, "אני אעשה עבודה יפה, יותר מכם..."

נותר שבוע אחד, והם פנו אליו שוב: "השתגעת? המלך הרי יאסור אותך בבית הסוהר! מדוע אינך מתחיל לעבוד? התחייבת לעבוד, ומה כבר תספיק בשבוע אחד, אנחנו עובדים כל יום עשר שעות!"

"אתם דואגים לי?" השיב הלה, "אל תדאגו, בסופו של דבר תווכחו שהקיר שלי יהיה יפה יותר משל שלשתכם יחד. ואעשה זאת ביום אחד בלבד..."

מה, הוא מכשף? איך הוא יספיק ביום אחד?! - לגלגו. ביום האחרון בבקר, רואים שהוא נכנס עם שני פועלים, ובידם מראה גדולה.

קודחים בקיר ומחברים אותה על כל הקיר. מה נהיה? כל הקירות יחד השתקפו בקיר שלו. המראה היה מרהיב ביפיו!

געוואלדיגע מעשה... כזה רעיון! הם עובדים חדשים והוא סיים את הכל ביום אחד, על חשבונם...

המלך בא, התפעל משלשת הקירות וגם מהקיר של החברה'מן, כי באמת הכל ביחד העניק א געוואלדיגע רושם. המלך יצא מגדרו מהתפעלות. והודיע כי עכשיו צריך לשלם.

אמר המלך: "אל תדאגו, אני אשלם כמו מלך, לא בצ'קים דחויים ולא סתם ככה כמו כל המשלמים - תבואו בעוד כשעה, ולכל אחד יהיה כאן במקום העבודה ליד קיר עבודתו - שק עם מטבעות זהב שאפשר לחיות בהם לאורך ימים ושנים.

הם שבו בשעה היעודה, והנה לשלשתם, תלוי על הקיר ליד התמונה שק מלא מטבעות זהב.

נכנס הצייר שלנו החברה'מן ושאל את המלך: "היכן השק שלי?"

"לכל אחד תליתי שק אחד, תסתכל טוב ותראה שלך יש יותר מכולם - שלושה שקים..."

"אדוני המלך, אבל זה רק מראה!..."

"כן, אבל גם העבודה שלך היא במראה..."

אם עובדים כמו מראה, גם השכר יהיה מראה בלבד.

"לפום צערא אגרא". על מצוות, על חסד, כדאי לעבוד, להשקיע!

לכן דאגו לרביקה שתשאב לכל גמליו של אליעזר, ולא שהמים יעלו לקראתה ותקיים את מצות

החסד בקלות.
ודברי פי חכם חן!
(רבי ראובן קרלנשטיין זצוק"ל)

רבים בכל עיר וכפר, שלא היה להם מקום לאכול בשבת. בסוף התפילה לפני תפילת 'עלינו לשבח', היו כל העניים נעמדים על יד הדלת, ובגמר התפילה כל אחד מהמתפללים הקבועים, המתגוררים שם, היה לוקח איתו עני אורח, כדי שיוכל הלה לסעוד על שולחנו.

באותה השבת היו עניים רבים, ואני עמדתי ביניהם. הייתי אדם גדול ושמן. כולם הסתכלו עליי, אולם העדיפו לקחת מישהו אחר, וזאת מחשש שאוכל יתר על המידה.

בסופו של דבר נשארתי לבד בבית הכנסת, ואף אחד לא רצה לקחת אותי.

באותה שבת אתה ואבא שלך הייתם האחרונים שעזבו את בית הכנסת, אביך הסתכל עליי ואמר: 'יוסף בוא, אנחנו לא לוקחים אותך, ועזבתם את בית הכנסת. אני פרצתי בבכי, שכן לא היה מי שיארח אותי.'

לאחר כעשר דקות חזרת, ואז שאלתי אותך: 'מה קרה? מדוע חזרת?'. ואתה אמרת, שכשהלכת לביתך, אמרת להוריך: 'איך אנחנו יכולים לאכול, אם יש יהודי, שאין לו מה לאכול? איפה הרחמנות? איך אנחנו יכולים לעזוב מישהו, שאין לו מה לאכול בשבת קודש?' ובכית.

"אביך לבסוף אמר: 'טוב, תקרא לו'.

חזרת והבאת אותי, והייתי אצלכם בשבת.

אמרת לי אז, שאני אשלם לך בעד המצווה הזאת. מאז לא נפגשנו כל ימי חיי.

עכשיו אני רואה אותך אחרי הרבה שנים, יוסף, מה אני יכול לשלם לך, תגידי לי!"

אמרת לי 'בית הדין שלחו אותי לחזור לעולם העשיה, אך אני לא יודע את הדרך'. הוא הראה לי את הדרך, וכשהלכתי לפי הוראותיו קמתי בבית הרפואה."

(איש לרעהו)

"לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרב" (כד, ג)

לכאורה ארבעת המלים "אשר אנכי יושב בקרב" מיותרות, מדוע מצייין אברהם אבינו את העובדה הידועה, שהוא יושב בקרב הכנענים?

אברהם אבינו מסביר לאליעזר במילים אלו את הסיבה, שבשלה אינו לוקח ליצחק אשה מבנות הכנענים: אלו הייתי גר במקום אחר, מחוץ לכנען, הייתי יכול לקחת לבני כלה מבנות הכנענים, להכניס אותה לביתי, ולהזריכה וללמדה ללכת בדרכי ישראל,

וכך היא תתרחק מההנהגות הרעות שהיא התרגלה אליהם בכנען. אך אינני יכול "לקחת אשה לבני מבנות הכנעני" משום ש"אנכי יושב בקרב", ובני משפחתה וחברותיה הכנענים יבואו לבקרה וישפיעו עליה לרעה, וכל מה שאלמד ואחנך אותה לא יועיל.

(שיר מעון)

"וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאני נא" (כד, יז)

וירץ העבד לקראתה - לפי שראה שעלו המים לקראתה (רש"י) כזו צדקת, רק מתקרבת למים והם עולים לקראתה. נשאלת השאלה, מדוע אחר כך, כאשר ביקש: "הגמיאני נא מעט מים",

לעי"נ האשה החשובה
מרת מרים יוכבד ב"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - חיי שרה

אומר הרה"ק מקוצק זיע"א: איזה אדם שפל ועלוב הוא לבן. הוא משליך את האלהים שלו בשביל כסף וזהב... הוסיף הרבי מקוצק ואמר: עד שאנו לועגים ובזים ללבן על מעשיו, מה אתנו? וכי אנו, להבדיל אלף אלפי הבדלות, לא זורקים את אלקינו עבור כסף? אנו רצים בתפילה, מפסידים קדישים, כדי להגיע לעבודה בזמן; מוותרים על שיעור תורה כדי להרויח באותו זמן כמה שקלים.

מילא לבן זרק את האלהים שלו, כי האלהים שלו היה בול עץ חסר ערך, ומה כבר יוכל להועיל לו? התמיהה הגדולה היא עלינו, כיצד אנו מעזים לזרוק את האלקים שלנו עבור כסף, הרי כל הכסף – שלו הוא, "לי הכסף ולי הזהב נאם ה'" (חגי ב, ח) הוא זה שנותן לנו את הכסף!

מי שעוזב את האלקים בשביל כסף, סופו שגם יפסיד את הכסף, וכך ישאר בלי אלוקים ובלי כסף. אך מי שעוזב את הכסף בשביל אלוקים, אלוקים ידאג לו שלא יפסיד את הכסף, וכך הוא ישאר עם אלוקים ועם הכסף.

היה פעם כומר שראה את ביתו עולה בלהבות, וכמעט פרחה נשמתו מרוב צער. לימים, נשרף ביתו של רב גדול. ראה הכומר את הרב עומד מן הצד שלו ורגוע.

תמה הכמר באזני הרב: "איך אתה מצליח לשמר על שלוה ועל קור רוח?"

השיב הרב: "כשביתך עלה באש, אלהי העץ והאבן שלך שהיה בתוך הבית - אף הוא עלה בלהבות. נשארתי חסר כל, בלי אלהים, ומה הפלא שחרב עליך עולמך? אבל כשביתי נשרף - האלקים שלי נשאר קיים בשלמותו, ולא עוד אלא שאני יודע שהכל ממנו, הוא זה שגזר שכך יהיה. ומי שבידו לעשות זאת - הוא גם ימלא חסרוני."

מסופר על החפץ חיים שהיה מתענג מליצנותא דעבודה זרה, ובכל פעם שהיה פוגש את הבלן במקוה בראדין היה מבקש ממנו לספר לו את סיפורו הקבוע, על אותו כומר שנשא צלב עץ גדול, וביום חורפי קפוא שרף את בול העץ כדי לחמם את עצמו... (אוצרות יוסף)

"עד אם דברתי דברי" (כד, לג)

יש להבין - שאל רבי יוסף כהנמן, הגאון מפוניבז - מפני מה חוזרת התורה ומספרת את כל סדר המאורעות פעמיים, פעם אחת כאשר אברהם אבינו השביע את אליעזר והורה לו לחפש אשה לבנו, ופעם שניה כאשר אליעזר מספר את כל השתלשלות העניינים בבית לבן. והרי הדברים זהים כמעט לחלוטין.

אלא - אמר הגאון מפוניבז - התורה מלמדת אותנו בזה הנהגה ראויה. בנוהג שבעולם שהשדכן מגיש את ההצעה למשפחת החתן והכלה בשתי לשונות... יודע הוא היטב מה צריך לומר ומה יש להסתיר... נדמה לו לשדכן כי בדרך זו יוכל להביא את השידוך לידי גמר. התורה מלמדת אותנו כי זו אינה הדרך הראויה! יש לספר את הדברים כהווייתם ללא שינוי של כחל וסרק!

(וקראת לשבת עונג)

"ויתן לו את כל אשר לו" (כד, לו)

שטר מתנה כתב ליצחק על כל אשר לו כדי שיקפצו לשלח בתם (רש"י)

"ותמהו ותער כדה אל השוקת ותרוץ עוד אל הבאר לשאוב" (כד, כ)

כתב השל"ה הק': ראה והתבונן בחכמת המוסר שהיה לרבקה לנהוג כבוד הבריות, כי מתחילה שתה אליעזר ונשאר מים בכדה, ולא ידעה רבקה מה לעשות: אם תתן המים הנותרים לגמלים, יראה כאילו משהו הבהמה לאדם, להשקותם מכלי אחד. ואם תשפוך המים הנותרים לחוץ, הוא גם כן העדר כבוד להיות יתרת מים נידונין כשופכין. לכן התחכמה לרוץ, ומכח הריצה עשתה כאילו נפל הכד מאליו ונשפך, ואז מלאה אותו מים. ובזה נשאר אליעזר בכבודו. (תוכחת מוסר)

ביום מן הימים צעד הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל ברחובה של רמת אלחנן סמוך לאחד הבתים. אחת הנשים תלתה כביסה ולפתע צנח מידיה מכנס רטוב היישר על ראשו של רבי בן ציון. האשה שהבחינה בכך נבהלה ונחרדה מאוד.

היא מיהרה לבקש מאחד הילדים לרוץ ולהחזיר את הבגד ולבקש סליחתו. בנתיים הצליחה לראות את הנהגתו המופלאה של רבי בן ציון: הוא נעצר. לא הרים ראשו לראות מהיכן נחת עליו. הוא הוריד מכובעו את המכנס, החזיקו בידו (ולא זרקו כדי שלא יתלכלך) והמתין כך בעינים מושפלות.

גם כשהילד הגיע אל רבי בן ציון נשאר בעינים מושפלות בקרקע שלא לראות מיהו הילד, ובכך לשמור על כבודו. רבי בן ציון הושיט לו את המכנס הרטוב שנשאר נקי, כך גם עיניו ולבו של רבי בן ציון נשארו נקיים כבדולח בטוהר מדותיו.

(איש לרעהו)

"ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב" (כד, כב)

אליעזר ראה שהתקיימו כל הסימנים שנתן לעצמו, כדי לאתר את הכלה המתאימה - הוא ראה שרבקה נותנת שתיה לו ולגמלים, מדוע, אם כן, חיכה אליעזר עד שכל הגמלים סיימו לשתות?

אלא, שגם לאחר שראה אליעזר שרבקה משקה אותו ואת הגמלים, עדין פעם בלבו החשש, שמא רבקה היא מהאנשים שאומרים הרבה ועושים מעט, ולא מהאנשים שאומרים מעט ועושים הרבה. וכיצד ידע זאת? הוא ציפה לראות האם רבקה תתן לגמלים לשתות הרבה, כפי צרכם, או רק מעט. לכן המתין אליעזר עד שהגמלים גמרו לשתות, ואז ראה שהיא מהצדיקים, היא אמרה מעט אבל עשתה הרבה, והשקתה את כל הגמלים במים רבים, עד שכילו לשתות.

רק לאחר שהיה אליעזר בטוח בצדקותה של רבקה, נתן לה את התכשיטים, והיה מוכן לשדך אותה ליצחק.

(אור החיים)

"ויאמר בוא ברוך ה' למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים" (כד, לא)

לבן רואה את הנזם והצמידים שנתן אליעזר לרבקה ומבין שיש לו עסק עם אדם עשיר.

הוא מחליט להוציא ממנו כמה שיותר... אלא שהוא רואה שאליעזר אינו ממחר להכנס לבית, כי יש שם עבודה זרה. מיד הוא מודיע לאליעזר: "למה תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית", אומר רש"י: "מעבודה זרה".

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - חיי שרה

לשנות. יכול להיות אבא עובד עבודה זרה, וכן שמפיץ את דבר ה', והראיה – אברהם אבינו. עפ"י זה, אפשר להבין, מה אומר אברהם אבינו – ה' אלקי השמים... אבל לא אומר ואלקי הארץ... שואל רש"י – מדוע לא אומר ואלקי הארץ? כי כשאברהם אבינו יצא מבית אביו, אף אחד לא ידע מהקב"ה, הוא זה, שהפיץ את שמו.. מדוע אני שולח אותך לבית של בתואל ולבן? התשובה היא פשוטה – כי דעות אפשר לשנות. מידות לא ניתנות לשינוי. ברגע שהמידות הם מושחתות, זה עובר הלאה.

(ברוך שאמר)

”ואבוא היום אל העין” (כד, מב)

היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הארץ (רש"י) מסופר על אחד מתלמידי הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שהוצע לו שידוך עבור בנו עם בתו של יהודי עשיר מעיר רחוקה. לאחר שברר היטב וכראוי, והוטב הרעיון בעיניו, יצא ונסע לאותה עיר לכתובת התנאים. באמצע מסעו נכנס לאכסניה שבדרך על מנת לפוש ולאגור כוחות לקראת המשך דרכו, ופגש בכמה חסידים. מששמעו על מטרת נסיעתו, הבהירו לו כי מכירים הם את הצד המדובר והמליצו לו להמנע מהשידוך, כאשר הם מונים חסרונות רבים ודברי גנאי על אבי הכלה ובתו. נענה אותו חסיד ואמר להם, עכשו התבהר לי לשם מה היה לאליעזר צורך בקפיצת הדרך ולאן מיהר כל כך, שכן אלו היה הולך במסע הרגיל והארון, היה נכנס לנוח באכסניות, והיה פוגש שם אנשים אשר היו נעשים 'מבינים' ומביעים את דעותיהם השליליות על בתואל ורבקה, ומי יודע אם במצב זה היה בא השידוך לידי גמר, על כן קפצה לו מיד הדרך לבל יופרע הוא על ידם בשליחותו...

(שיח שרפי קודש)

”ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבנה” (כד, ס)

יש לדקדק, לכאורה הלשון 'אחותנו את' מיותר, די היה לומר 'ויאמרו לה היי לאלפי רבנה'. ויש לומר דהנה אמרו חז"ל על בלעם הרשע (בן בנו של לבן הארמי) שמברכותיו של אותו הרשע אתה למד מה היה בלבו לקללם. כן אפשר לומר כאן, שהרי לא לחנם בירכה לבן הארמי, אלא כוונתו היתה על פי מה שאמרו חז"ל ל רוב בני דומים לאחי האם, על כן אמר לה הרי "אחותנו את" ממילא יהיו רוב בניך דומים לי, ומבנים כאלו יהי רצון ש"היי לאלפי רבנה". (בשם הייטב לב להגה"ק יקותיאל יהודה מסיגעט)

קרוב לרעיון זה ביאר הגה"ק רבי שמעון סופר מקראקא את מנהג ישראל לברך את הכלה, טרם יציאתה לחופה בפסוק "אחותנו את היי לאלפי רבנה". כי לכאורה איך משתמשים בברכתו של אותו רשע? אלא שהכוונה לענות כנגד לבן, אתה אמרת שרבקה אחותך היא - מצד הטומאה, לא כך היא אלא "אחותנו את" - מצד הקדושה, וכה "היי לאלפי רבנה".

(יפה שיחתן)

כאשר הגיע הגאון הקדוש רבי אריה ליבוש בעל הארי דבי עלאי זי"ע לפרקו, השתדך עם בת איש נגיד שלקח על עצמו את החזקת חתנו כדי שיוכל להקדיש את עצמו אך ורק לתורה ולעבודת השם. לא ארכו הימים והאשה חפצה שבעלה יצא לעסוק במסחר. מאחר ולא רצה רבי אריה ליבוש לבטל מתורתו ועבודתו, נתפרדה החבילה. לאחר מכן דובר בו נכבדות עם בתו הצדקת של הרב הקדוש הישמח משה זי"ע שכהן באותה עת ברבנות העיר שינאווא. הישמח משה שעמד על טיבו השתוקק מאד לזכות בו, והבטיח לו נדוניה יותר מכפי יכלתו.

טענה הרבנית, מדוע עלינו לקחת חתן שאחרים הוציאוהו מביתם, ועוד להתחייב בנדוניה גדולה כזו, בזמן שמציעים לנו בני עשירים מופלגים. ענה לה הישמח משה, אבאר לך במשל: מעשה באכר שחרש בשדהו ונתקלה המחרשה בארגז שהכיל כולו פנינים. מכיוון שהאכר לא ראה פנינים מעודו, חשב הוא שהמה קטניות שהוטמנו לזריעה, ויקחם לביתו על מנת לבשלן. משעברו כמה שעות 'הקטניות' לא התרככו במים הרותחים שבסיר, הלך האכר ונועץ בשכנו 'בבעיה'. השכן שפקח היה, ראה כי אלו פנינים, והציע לאכר לקבל ממנו קטניות טריות ואלו הוא יקח את 'הקטניות' שאינן מתבשלות. כך אכן עשו, ושמח כל אחד מהם במבוקשו ובהשגותיו. סיים הישמח משה ואמר לרבנית: הבה נמהר לזכות ב'פנינה' זו, ולא זאת אלא שאף בקש ממנה למכור את תכשיטיה כדי שיוכלו להשלים את התחייבות הנדוניה. מיד קמה הרבנית וקיימה את רצונו, כדי לזכות בחתן המשובח והנעלה.

(מגדנות)

”אלי לא תלך האשה אחרי” (כד, לט)

בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארוך ואין ארוך מתדבק בברוך (רש"י) אברהם אבינו שולח את אליעזר אל ארץ מולדתו, אל משפחתו, מתוך ידיעה ברורה שבבית שהוא גדל, כולם עובדי עבודה זרה. הוא יודע את זה בבירור, שבשעה שאליעזר מגיע לבית לבן, אומר לו לבן (כד, לא) ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים אומר רש"י - פניתי הבית, מעבודה זרה.

שואל הר"ן בדרשותיו, בדרוש החמישי, אחריו עומד על זה גם הכלי יקר, ומופיע גם ב'שם משמואל', הרי אברהם אבינו שולח את אליעזר לביתם של בתואל ולבן, מתוך ידיעה שהם עובדי עבודה זרה... הוא לא מוכן לקחת מבנות הכנעני, כי המידות שלהם מושחתות... אז הוא מוכן לקחת עובדות עבודה זרה! האם עבודת עבודה זרה, זה פחות מסוכן ממידות מושחתות! שניהם לא טובים, לפחות יש לו בית אחד, שהוא יודע שהבית הזה, הוא בית טוב – ביתו של אליעזר. האם עדיף לקחת בת, מבית של עבודה זרה, ולא לקחת בת, שהמידות שלה מושחתות???

התשובה היא כן, מידות - עוברות בתורשה לילדים, השקפות - לא עוברות בתורשה.

אם אדם יש לו מידה מושחתת, או להבדיל, מידה טובה, המידה הטובה או הרעה, עוברת בירושה לדורות הבאים. אדם שיש לו השקפות, את זה אפשר

א אטו שבת

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com